

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat

7 „ „ „ „ 2 „

6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasi slovenskega političnega društva goriškega za branbo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc — v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

P. n. naročnikom „Soče“!

S prvim julijem poteče prvo polletje in s tem naročnina mnogih naročnikov „Soče“. Prosimo jih torej, da bi zopet ponovili naročbo in nam poslali o pravem času naročnino. Mnoge one naročnike pa, kateri nam dolgujejo za lansko leto še ali celo še za več let, opominjamo zadnjikrat, da nam pošljejo zaostalo naročnino še pred koncem tega polletja, ker jim drugače ne le list ustavimo ampak jih bomo po sodnijskem potu tirjali za vso zaostalo naročnino. One dolžnike, kateri nam ne morejo sedaj poplačati vso zaostanino, opozorujemo, da nam vsaj nekoliko na račun svojega dolga dopošljejo ter s tem pokažejo, da imajo vsaj voljo dolg poplačati, ko hitro se njihove materialne razmere nekoliko zboljšajo. Zanikerneže objavimo v listnici in jih bomo tožili brezozirno in krivda bode le njihova, če jim vsled tega naraste iz male svotice velik dolg. Nemarnost mnogih naročnikov v plačevanju je zares nezasišana. List bi radi prejemali, nič pa plačali; mi pa naj bi imeli poleg velicega truda tudi še veliko materialne zgube. Priporočevaje se torej zdravej pameti in rodoljubju naših dolžnikov nadajamo se, da ne ostane naš opomin glas upijočega v puščavi, tembolj, ker je to tudi v interesu dolžnikov samih. Zanikernost naročnikov pokopala nam je čez vse potrebni kmetijski list „Kmetovalca“, pazite torej, da ne izgubite tudi branitelja Vaših narodnih pravic in zagovornika Vaših materialnih interesov.

Ured. in upravnništvo „Soče“.

Pravljica.

Bil je nekda star oče tam v oblubljeni deželi, ki je imel pet sinov; dva sinova je oče pošiljal v

solo, za-nju trosil polno denarja in dajal jima denarja, kolikor sta hotela; oba ta sinova sta zbog tega postala siino ošabna, nosila sta se kakor princa in sta uže začela očetu ukazavati; tri druge sinove pa oče nij pošiljal niti v solo; morali so v potu obličja delati in skrbeti za hišo; zaslužili so dosti in hiša je imela veliko koristi od njih. A kaj je koristilo vse to, ker niso mogli zadosti zaslužiti, da ne bi bila ona dva razbrzdana sinova zapravila. Ubogi trije trpini pritoževali so se mnogokrat; toda njih pritožbe so bile bob v steno, temveč prouzočevale so take pritožbe še večji pritisk od strani obeh razbrzdanih bratov. Kakor pa otrpne vsak človek, če ga osoda in ljudje preveč preganjajo, tako so tudi ti trije preganjani bratje počasi otrpili v ljubezni do dela; ponehaval je, delali so le, če se bili k delu preganjani, ker očetu se niso zoperstavliali, kakor naravno dobri in nepokvarjeni otroci. Vendar pa nij v hiši vladalo tisto veselje, nij bila tam tista zadovoljnost, ki je največ sreča vsake hiše, ampak prepri so bili pogosti mej brati in očeta je včasih celo kesalo, da nij precej s konca za vse sinove enako skrbel, kajti videl je, da na tak način hiša od dneva do dneva bolj propada. Vse to pa nij pomagalo, ona dva vsemogočna sinova sta začela še bolj zatirati nesrečne brate in ker sta imela vsa sredstva v rokah, prišlo je tako daleč, da oni trije niso več smeli ziniti, niti pritoževati se ne javno proti občarjenju, ne proti očetu. Pisali so tudi pisma in porabli vsako priliko, da svet zvě krivico, katera se jim godi. Toda vse zastoni, pisma sta znala brata vjeti in pošiljati jih v večnost s pomočjo oguja in zavila ali pristigla sta jim vsako priliko, pritoževati se sosedom. Na vse zadnje pa je prišla nesreča in nevarnost čez hišo, družina mej seboj v jezi in prepiru nij mogla uspešno ustavljati se nevarnosti in tuji ljudje predpisavali so tej hiši postave, razbrzdana sinova nijsta hotela več vedeti za hišo, kder nij več dobrega življenja in kder se ne da več brezskrbno živeti o žuljih delajočih in pokornih bratov. Trije vedno zatirani bratje pa niso zapustili hiše, ampak skusili so popraviti, kar sta zakrivila ona dva razbrzdana, a prav težko in trdo jim je šlo, vendar pa so oni bratje našli usmiljenja pri dobrih sorodnikih in ti so jih podpirali, da so se po očetovi smrti prav dobro živeli.

Na smrtni postelji je oče bitko plakal rekoč: Varal sem se, dobre sinove sem zaničeval in zatural,

odgojil sem si pa poredneža, ki sta spravila hišo v nevarnost. Zaslužil sem kaznen, kakoršna me je zadela. Morala: Pravica je Bogu ljuba in ne da se dolgo časa prezirati, ona se temveč maščuje na tistih, ki jo hoče tlačiti z nenaravnimi in nemoralnimi sredstvi. Naj bi si to marsikdo zapomnil, posebno pa gospod Regenmož.

Vojna za osvobojenje Jugoslovanov. Evropsko bojišče.

Od podonavske ruske vojske nij še do danes došlo posebnih novic. Ruski car došel je v Plojești in Bukarešt in je bil povsod sijajno in navdušeno sprejet. Isti dan so bajli Rusi poskusili, ali bi jim bilo mogoče prestopiti Donavo mej Sistovo in Nikopoljem, a brezuspešno. Turci, se vè, razglašajo, da je bil ta poskus resen ter da so ga z dobro namerjenimi strelji zaprečili. Ko bodo Rusi resno mislili prodereti onkraj Donave, ne bodo poskušali tega le na enem mestu, ampak najmanj na štirih, kakor vaelej v prejšnjih rusko-turških vojskah.

Dve ruski vojni ladiji proderli ste skoz Sulno v Donavo. Turški oklepni ladiji rešile ste se iz Mačinske struge in se zjediniše z ostalimi turškimi vojnimi ladijami na Donavi.

Rumunska razpušča svojo milico na dom. Tolmači se to kot izvor neke ruske koncesije napram Avstriji. Sicer moramo čakati, da se ta novica obistini.

Černogorci so bili, kakor se poroča iz Štambula, pobiti ne le v Albaniji ampak tudi v Hercegovini; zguba črnogorska bi morala biti po teh poročilih tolika, da bi niti jednega črnogorskega vojščaka več ne smelo biti, in vendar se nahajajo Turci še vedno pri Spuzu, mesto v Cetinji, in se uže dva dni zopet bijejo Černogorci s Turci pri Podgorici; če bi torej turškim poročilom o bitkah s Černogorci hoteli verjeti, misliti bi morali, da se Černogorci ali iz tal rodijo ali da pa od mrtvih vstajajo. O bitkah pri Podgorici nij došlo še nikako natančnejše poročilo naravnost iz Černegore; Turci, se vè, poročajo na vse vetrove, da so zopet pobili črnogorske sokole. V Hercegovini je trajal boj 25ih turških batalijo-

LISTEK.

L J U D M I L A

Poezija, zložil Franjo Zakrajski.

(Konec.)

Rase tam lovorov drev košati,
Ptice pa v spomladnem hladu, črستم,
Vej njegovih kak mi skačejo,
Pevajo v veselji srčne pesni;
Kar mi izza vrhov bližuje gore
Trešči v drev košati, i na tla
Cepne mnogo jih, oj mnogo mnogo!

Kotli ponovè i trombe igro
Krasen venec pa prejema mi
Zdaj Privina, ravnokar iz rok
Cenene Ljudmile — oj stoletje
Kar zamakneno v trenutku enem! —
Kotlov spet i jarnih tromb oglas,
Bliski radosti pa gromi ploskov....
Aj, pa kaj vali se prah znad cest?
Bliže se i bliže krik pomika.
Um umeje, nagla urnost je:
Kotli jenjajo pa trombe jarne,
Obledè devojke; a junaci
V skok, v orožje moštvo drugo. „Droh,
Nekristjani v neprečtetih trumah.“

Ne prestraši se Privina, ino
Ž njim ne drugi: „Vun iz gradov, v prosto
Boj nesimo!“ — Zgrne za Privino,
Kar jih po Aguntu, se pogumno.
„Zvun gradú, ne pri ognjiščih svetih,
Ne na lastnem, vprico milih žensk!“
Ide v boj Valjhan, za njim krdelo,
Kar jih v obližji čakalo;
Ide Arnulf v boj, za njim krdelo;
Boj bojevat ide Zvitorog
I za njim krdelo, kakor ona, strašno.
Droh dohaja mi srditi z gozdov,
Truma gujete se za njim; dohaja
Samo, truma z njim, i glej dohaja
Mi Avrelj se pregrozno trumo
Ino Dodor z drugo trumo s sabo.
Ljudstvo se pomika proti ljudstvu,
Ino srečata sovraga v lesu se.
Sulic gozd i mlatov proti gozdu
Mlatov ino sulic. Vriš prevpija
Drugi vriš....

Od četirih stran se vsuje vrag
Na kristjane, s stran četirih ti
Mu naprot idó. Aj, to bo klanje!
Brat bo smrtil svoja brata v srdú!
Kje je bratovska ljubezen? Šla je.
Stud je solnca, proč obrača se;
Glej, zavija se v megle mi goste.
Trešče zdaj krdela, vkup mogočno
Ko viharji temni. Že po konci
Sulica nad sulico i kij nad kij,

Mlati padajo ko drevje z gore,
Meči žvenketajo, brizga kri
V stare dobe. Mnogo jih leži,
Ki ne zro več dneva; mnogo
Jih taji na tleh bolesti ran,
Srd pa v oku, strašen škrip po ustih.
Po dva padla vraga v krvnih tleh
Drugu drug zasajata zobé
V lica si ko psi razjareni.
Prevaluje dan se že po polu,
Boj vali se tod i zdaj ohdot,
Kopij lom pa razgetanje konj
Po lesovji, vsekod vrešč ogrožen.
Zarujove Droh:
„Samo, strela ti Perunova!
Dodor, ti puščave kruti lev!
In Avrelj, kakor dob ti trdni,
Vidni izmej krdela vsega!
Aj, junaci! Ti sokole so
Spajali iz gajev, te so sekli,
Žgali sela, boge sramili.
Hajd v gradove! Maščevanje tam!“
„Hajd v gradove! Hajd v gradove!
Bogi z nami, ino grozni Droh!“
Kakor tok iz gor presilni zdaj
Ti deró naprej v višave;
Zakadé se pa kristjani va-nje,
In uname se poboj še hušji.
Treska v nje Privina kakor toča;
Od stranij Valjhan pa Zvitorog
I peneči Arnulf kakor toča,

nov proti sedmim črnogorskim celi dan 5. junija pri Kerstac-u in Muratovičih. Koncem so bili Črnogorci, kakor se gotovo pozdeva, prisiljeni obe te dve poziciji popustiti in so se umaknili proti Goranskemu in raki Pivi na vzhodni strani. Črnogorci so izgubili blizu 600 mrtvih in ranjenih mož, mej njimi tudi nekatere vojvode, in so uplenili nad 2000 pušk ostražniških; Turci štejejo pa samih mestvecev svojih na tisoče. Pravi se, da je mej najhujim bojem ustaški vodja Lazar Sočica pobral Turkom več živež, namenjen Niški posadki. Pogled na zemljevid nam kaže, da taka Turke stoprav po tej hudej borbi pri Kerstacu le še težje dele, namreč prepoditi Črnogorce iz Duge, to je dolga versta sotesk mej Kerstacem in Nikšići; in predno zagrabijo Črnogorce na Dugi, morajo prepoditi preje one, ki se nahajajo v Goranskem in ob reki Pivi, ker bi drugače te črnogorske čete mej bojem na Dugi zagrabili levo krilo turške vojske, kar bi bilo gotovo za Turke osodopolno. Vse vojevanje pri Kerstacu je bilo kolikor toliko zastoj, ker niso Turci prodrli do Nikšićev, da bi jih preskerbeli s živežem, katerega Nikšićanom jako pomanjkuje. Menimo, da ne bodo niti več poskušali Turci prodrati skozi Dugo do Nikšićev; to bi pa pomenjalo, da jih prepustijo popolnem črnogorskeji oblasti. S tem bi pa bil konec bojev ob Dugi.

Dne 5. junija so vzeli Črnogorci Turkom pri Kolašinu, na severo-vzhodni strani Černogore, pet kul (šanc), pobivši vse posadke. Isti dan so bombardirali Črnogorci najvažnišo in trdnjšo turško pozicijo pri Nikšićih ter jo dobili v svojo oblast prepodivši iz nje turškega sovraga.

Azijsko bojišče.

V Aziji se Turkom slabo godi. Z vzetjem Suhum-Kala so malo ali nič pridobili, ker ne morejo na tem mestu nič napredovati, drugod so pa v največjih stiskah. Muktarjeva vojska ima bajé komaj 13.000 mož in se še vedno nahaja pred Erzerumom. Turci poročajo sicer v najnovejšem času, da so Ruse pregnali iz Oltija, česar pa ne smemo še verjeti. Tvrđjava Kars je bajé popolnem obokoljena in v kratkem jo utegnejo Rusi z vso silo napasti in v naskoku vzeti. V to sverho umaknilo se je nekoliko ruske vojske izpred Erzeruma in se vernilo proti Karsu, da podpira tamonjšo oblegujočo vojsko v njenej nameri. Na ta način bi si, se vé, lahko tolmačili zgornjo turško vest o Oltiju, samo misliti bi si morali, da so se Rusi samovoljno umaknili, a da niso bili še silo pregnani iz Oltija. Jeden oddelek prejšnje Ardahanske ruske vojske krenil jo je čez Ardanuš v Artvin na cesti iz Batuma v Erzerum in je s tem popolnem pretergal zvezo teh dveh mest; a od tod pojdejo Rusi še naprej, kakor se poroča, da pretergajo tudi zvezo Erzeruma s Trapezuntom na Černem morji, od koder je na poti bajé velika pomoč, koja se je poslala Muktarju iz Carigrada in katerej je vsakako treba zapreti pot v Erzerum.

V Gorici, 20. junija.

Danes nam je mogoče natančneje poročati o bojih Črnogorcev s Turci. Iz Duge umaknili so se Črnogorci brez boja čez Nikšić proti črnogorskemu Ostrogu in Sulejman paša dopeljal je izstradanim Nikšićanom živeža. Ali bode od tod še naprej prodiral, ne more se določiti; vsakako se mu Črnogorci na

svojih domačih tleh v bran postavijo. Čudno se vsakemu pozdeva, zakaj so pač Črnogorci brez upora zapustili Dugo. Nekateri trdijo, da zaradi premnogh turških kul, katere se nahajajo v soteskah na Dugi, katerih posadke bi bile mej bojem Črnogorce napadle in jih močno v zadrege spravile. A še nekaj družega je bilo, kar je Črnogorce k temu prisililo. Mehmed Ali prodiral je iz Sjenice ob reki Lim proti vzhodnej Černejšgori; tamošnje črnogorske čete treba je bilo pomnožiti, da odbijejo turški napad v Černogoro. Turški poveljnik vzdignil se je bil tudi s 15.000 možmi iz Berana proti Černejšgori 15. t. m., a bil je močno tepen ob potoku Jalovici ter je zgubil 1000 mrtvih in ranjenih. Isti dan napadel je Ali Saib paša Črnogorce v Albaniji z 10.000 možmi. Boj je bil strašans; Turki so bili popolnem pobiti, zgubivši nad 2000 samo mrtvih; do Spuza so jih Črnogorci podili; Črnogorcev je bilo 115 mrtvih.

Od Donave nij tudi do danes še posebnih novic; še vedno se delajo priprave, katerih noče biti ne konca ne kraja; samo pri Brajli prišli so Rusi čez Donavo in so se utverđili na otoku Gečet pri Mačinu. Iz Azije tudi nij došlo posebno važnih poročil. Kars je obokoljen in Turki so uže napravili jeden izpad, a bili so z izgubami zopet v tverdnjavo verženi. Od Erzeruma ne sliši se ničesa. Muktar je bajé dobil od vseh stranij pomoči in zagradi v kratkem Ruse, kakor se poroča iz Carigrada, od kodar je došla tudi lažnjiva vest, da so Rusi zapustili Olti. Istinita se pa dozdeva ruska vest, da so Turki prepustili brez boja Rusom tverdnjavo Toprakale.

Vest iz Carigrada, da sta proderla v Mačinskej strugi nahajajša se turška monitorja v Donavo in se zjediniła z drugimi ladjami, nij resnična.

Dopisi.

Iz goriške okolice, 13. junija. (Izv. dop.)

— Dva elementa pretita nam Slovencem; od juga italijanski od severa pa nemški; vsak njih bi nas rad poplaval. Zoper nemško nasilje borimo se vsi Slovenci ne desetletja ampak stoletja. V novejših časih, po odstopu Beneškega, približal se nam je tudi mali italijanski moloh in nam potujčuje s čudno strastjo onih 35 tisuč beneških Slovencev, ki bivajo v hribih mej Kobaridom, Kanalom, Berdi, Starim mestom (Cividale) in Sv. Petrom ob Nediži (Natisone). V njihovih šolah mora biti vse italijansko, če tudi ne razumejo otroci niti besedice tega jezika; to učinjajo tisti italijanski kulturonosci in svobodnjaci, kateri ob enem z Nemci očitajo Rusiji barbarizem, ker je zaukazala, da se učijo ruskem Poljskem tudi ruski in ne tuji jezik. Bogme! Če bi nas Slovence silili in pritiskali, da se moramo hrvaščine učiti, ne bi se tega branili in bi ne tožili, da je to barbarizem. Barbarizem pa je, če se komu tujščina usiljuje in se hoče s tem množiti jeden narod na zlo družega.

Približanje laške pošasti vzdramilo je bilo Slovence na Goriškem in zavedati so se začeli, da jim je nastal vsled tega drug sovrag ob meji, katerega se treba obraniti. Mislili smo, da se je do danes uže mnogo storilo in dovolj probudilo naše ljudstvo in da se posebno tudi mladina obojega spola zaveda svoje narodnosti. Ali nad tem smem opravičeno dvomiti. Koliko je družin, ki so se preselile v mesto in se po

dveh letih tako poitalijanile, da jih je sram kjerkoli na javnem izpregovoriti slovensko besedico. V novejšem času, se mi pozdeva, začela se je sramovati svojega domačega, materinega jezika tudi naša učeca se mladina ne žnega spola. Nedavno bil sem v mestu. Sprehajaje se po lepem Travniku zapazim celb kopo deklet in ker rad pasem svoje oči nad lepoticami, približam se in vidim koj, da so sami slovenski obrazi, a njih pogovarjanje, boljše blebetanje, je pa bilo italijansko. Kako so vam rezale „complimenti“ in še mnogo družih italijanskih fraz, katerih sem si zapomnil samo „a rivederci.“ Poznam jih, da se izobrazujejo te gospodične na Goriškem izobraževališči, ki bodo v prihodnosti našo nežno mladino odgojevale. No! To vam bo lepa odgoja. Take učiteljice bodo pa uže znale v nežna srčica vcepjati ljuhezen do narodnosti in napredka. Če se uže sedaj sramujejo svojega materinega jezika, kolikor bolj storijo to, če se jim bode pozneje kedaj to ukazovalo. Tem in takim lahonicam stavljam v izgled verle Kobaričanke, katere ne zakrivajo svoje narodnosti, ker imajo še nepokvarjen naroden čut; da, one so ponosne, da so Slovenke. Zatorej živele!

Pa tudi druge verste nežni spol se pači s tujščino, in to je sluzeci. Pa da bi znali ljudje te kaste tuji jezik, kakor treba, saj bi se človek ne spodtikal toliko nad tem; a ker lomijo tujščino tako gnjusno, da bi se jih tujec sam sramoval, dolžnost mi je pokazati jih še enkrat s tem, da priobčim naslednje verstice, katere piše hči svoji materi:

Luba Mutter

Ich mache inen bekand das ich klauben gen nach Arkram und ich kam simzd nicht wie zo dem Markt nach schmazja zum Hailigen Rork was sie mid den Vater geschbrochen chaben ist nichz und wenn sie wielen das Medel chin chaben schreibens das sie inen chin schiken die Sterschen sind nach nichd Reif und wenn sie klauen das dorden beser mehd sein so schreibens kleich weil ich zu Haus warden wer und chir chaben ale Tak Recken mir sind ale gesund zu Haus ich Grüse inen Herzlich.

Podpisa ne priobčim, samo to naj povém, da se končuje na — čič, a ona piše to končnico z — zisch. Res je, da čim več jezikov znaš, toliko več možev veljaš; vendar to velja le tačas, če znaš tuji jezik tudi tako, da se ti ne bode nihče smijal, če ga govoriš ali pišeš. V Gorici pa slišim vsaki pot, ko tija pridem, navadne deklet, ki mešajo italijanščino z slovenščino, da postane iz tega taka zmes, katere, se mora vsakdo smijati. Nedavno sem bil v neki družini, ko pride neka dekla, katere je znade komaj par meserev bila v mestu, pa je uže sledečo italijanščino govorila. Bon žorno! Naša šjora gospa jih pusti lepo šalutirat. Ali nij to šmentana spaka? Pustite tujščino in govorite domači jezik, katerega znate stokrat bolje, in nihče se vam ne bode smijal.

Iz Solkana, 10. junija (Izv. dop.). Naša čital-

nica je imela dne 3. junija svoj letni občni zbor, katerega se je udeležilo prav lepo število njenih udov. Pervosednik g. Jug je pozdravil navzoče društvenike in potem naprosil tajnika g. Klemenčič-a, naj prebere letno sporočilo. Iz tega se razvideva, da se je odbor mnogo prizadeval za čitalnični napredek — posebno pa za Doljakovo slavnost, katero je bil napravil 24.

(Dalje v prilogi.)

Ko oves podi Privina je pred sabo.
Škripa Droh, si brado ruje sivo.
Glej pridruži se Privini kojnik
U naličniku jeklenem, nepoznat.
Ročno suče kopje v nekristjane,
Zmir na levej se bori Privini,
I pošilja strah nad vruga ljuti,
Ino mnogo pošlje jih k očetom —
Glej, i dan že prot večeru ide.
Vrag prisope zdaj na viši les
Ino tu se vstavi, da se brani
Za bogove ino svobodo.
Aj, koliko duš tam dol po drevji*)
Skače i šumi nezakopanih
Ali nezažganih. Darovati
Pa bogovom zdaj nij moč, nij moč!
Glej pa v lesu gor na debelu
Stare bukve mi visi podoba
Mater' Božje, lepa i prijazna;
Verniki pobožni mole tukaj,
Ali vrag sramoti to podobo,
Zasmehuje jo i kolne grozno.
Prihrumi Privina, ž njim neznati vitez,
Pa Valjhan i Zvitorog pa Arnulf.
Zgrnejo za njimi se vse trume,
Točonosne ino pogubljive,
Zopet sulic ples i mlatov pad,
Zvenketanje mečev je na novo.
Da, vrše junaštva nekristjani.

*) Po verstvi staroslovenskih paganov skačejo duše ubitih bo drevji, dokler njih trupla se ne vzelejšjo ali zažgejo. Res gniljiv, če ravno paganek pojem o lepej vzajemnosti duše i telesa.

Vekša pa junaštva še kristjani.
Ko vihar besni Privina spredi,
Mi besni na desno ko vihar;
I na levej seka čudni vitez,
Snema mnogim nejeverne glave,
Naj so tud borili se ko levi.
Moštvo se bori zdaj z moštvom zopet.
Hrabri so neverniki, je res,
Kajti so Slovenci rodnom;
A bolj hrabri so kristjani
Ki Slovenci so i prave vere.
Kakor jez se vstavlja vrag navalu,
Ko povodenj čez-nj gre kristjan.
Treska va-nj Privina kakor toča,
Od stranij Valjhan pa Zvitorog,
I peneti Arnulf kakor toča.
Mnogo krščenih na tleh leži;
A v gomile, glej, rasto mrliči
Neverjenikov po širnem letu.
Droh pa škriplje, ruva sivo brado.
Ko pa stisne vrag se niže v les, ostane
S trumo tam Avrelij pri podobu,
Ki je viden zmej krdela vsega.
„Lés, izdajica! Izvedi tukaj,
Kakšni so bogovi naši,
Koje zapustiv, sramotiš.
Bil junak, zdaj baba si —“
Reče, i drevó mi vzdigne kvišku,
A Privina, ki je vikši kakor vsaki:
„Hoj, Avrelij! Smeš bogovom tvojim,
Ino tebi! Sem li pa, al nijsem
Baba, kakor lažeš, to izveš,
Ko neverno dušo ti iz grla

Ino s prs potegnem“ —
Reče, i drevó koj vzdigne kvišku,
Mahne, i drevó Avreliju
Odleti iz rok presilnih v dob.
Ta reskne i zvrnivši se takoj
Mi povali deset nevernikov,
I pocedi se črna kri po tleh —
„Pasjeoki ludožerec! V meč!“
Zarujove zdaj junak osupel.
Zablisketata meča, vzdigneta
Se ramena ščita. V mah Avrelij.
Meč se zdrsne dol po ščitu, glej,
So devetimi kožami kakor šiba,
Dol po trdih kožah močnih turov,
V črnem letu vbitih. Mahne pa Privina,
I neverniku preseče ščit
Iz debelih trdih kož, pa njemu
Še v levico vseče bridko rano,
Da zabrizga kri, škropi vse krog.
I razkačen v jedru svoga srca
Zavihti z desnico meč Avrelij;
Kri iz pleč Privini teče.
Zavihti Privina težki meč,
I ko blisek šine meč v čelado,
Skoz debeli vrat i trup Avreliju:
Zgrudi se junak na dvoje v tla.
Kar jih nij pobitih vragov, vteče;
A ne mucgo; njih leži veliko
I za vero i za svobodo.
Droh celó predrl si je srcé.
Kak pojó rogovu zdaj kristjanov!
Bog kristjanov vernih zmagal je,
I Privina, ta junak preslavni. —

ne tega ne onega in prisvoji si najmanj Arme-
nijo, v kateri je že sedaj, kolikor je imajo
posedene, vpeljana ruska uprava.

Sedaj je že kolikor toliko gotovo, da se
udeleži rusko-turškega boja tudi Gerška, kajti
njihovi brati na otoku Kandiji ali Kreti vzdig-
nili so se zoper turške tlačitelje, da otresejo
turški težki jarem. Pred osmimi leti se je Kan-
diška ustaja težavno ukrotila; Gerška jo je pod-
pirala z vsemi svojimi močmi in naravno je, da
ne bode tudi sedaj rok križem držala, temveč,
da potegne tudi ona svoj meč, da osvobodi še
ostale svoje brate v Macedoniji in Tesaliji.

Serbski knez Milan je potoval v Ploješti k
ruskemu carju. Nikdo nij vedel tolmačiti to po-
tovanje drugače nego kot čin gole kurtoazije.
Danes pojo strune že drugače. Pravi se nam-
reč, da je Milan podpisal v Ploještu enako po-
godbo z Rusi, kakoršno je sklenila z njimi tudi
Rumunija. Malo Valahijo so ruske čete popla-
vile; kmalo bodo močna kerdela stala ob vsej
Donavi onkraj Srbije, katerih namen je, pre-
koračiti Donavo pri serbskem Kladovem. Turci
bodo morali hiteti v Srbijo, da bodo Rusom
prehod branili. Srbija tega kratko nikar ne bo-
de terpela; iz tega pa nastane serbsko-turški
boj.

Pri Kalafatu in Vidinu godile se bodo brez
dvombe grozopolne stvari, kakor se sme soditi
po pripravah, katere delajo Rusi tukaj. Iz Ka-
lafata mora vse pobrati se daleč v notranjo
Valahijo. O pogodbi mej Rusijo in Rumunijo
prinaša dunajski „Tagblatt“, da je nedvojbeno,
da bode rumunska vojska sodelovala kot pose-
ben vojni kor v rusko-turškem boju.

Na Francozskem začenja se štrina,
katero je Mac Mahon z odstavljem republi-
kanskega ministerstva zmotil, nekoliko razmoti-
vati. Vedno bolj jasno namreč postaja, da so
se zjedini vse nerepublikanske stranke, kakor so
javno izrekli republikanski poslanci v parlamen-
tu, da razruše republiko. To je osodepolna po-
litika, katero dela sedaj Mac Mahon s svojimi
pajdaši. Nedvojbeno bode tekla kri, domača
francozka kri vsled boja mej brati. Belgija slu-
ti nevarne čase in se oborožuje, kolikor le mo-
re. Dokler je mogla, je to tajila, a sedaj je
že obče znano. Kako važnega pomena so raz-
vijajoči se dogodki na Francozskem, spričuje
naj nam, da so mnogih visocih krogov oči bolj
oberne proti Franciji nego proti Rusiji in Tur-
čiji. Italijani se bojé Francije pod sedanjo vla-
do, to je pri nas vsakemu znano; bojé se v res-
nici, da plane Francija na nje z veliko vojsko,
katere se ne bodo mogli obraniti. Koliko je
opravičen ta strah, nočemo danes presojevati.

Poroča se, da skušajo Turki prodreti
na treh straneh v Černogoro. Nadejamo se,
da se bodo Černogorci vojevali na domačih tleh
z vsem pogumom ter da pobijejo Turke.

Avstrijska generala Molinary in Ro-
dič bila sta na Dunaji istodobno; sklepa se
zarad tega, da je za Avstrijo došel čas odlo-
čenja in da posede Bosnijo in Hercegovino.
Bomo videli!

IZ TERSTA, 21. junija. (Izvirni tele-
gram „Soči“). — Černogorci so zmagali pri
Ostrogu in na albanskej meji.

Razne vesti.

Zadnja številka „Soče“ je bila konfiskovana
zarad uvodnega članka „Nove volitve na Kranjskem“
in zarad dopisa iz Tersta; zarad tega dodali smo de-
našnji številki „Soče“ prilogo.

Goriške kopelji ne bodo tako hitro doverše-
ne, kakor je mislil naš magistrat, kajti še le sedaj
se konča vzidanje parnega kotla. Ruske kopelji go-
tovo ne bomo imeli pred 1. avgustom, druge pa
znademo dobiti do 15. julija. Čudni kratkovidci so
bili pač mestni očetje pred 10 ali 12 leti, ki niso
spoznali ob enem z napravo javnega vrela tudi po-
trebnost prepotrebni kopelji. Koliko tujcev več bi
uže dandanes bilo prihajalo v našo avstrijsko Nizzo.

Nemara pa niso imeli tačas toliko denarjev, da bi si
bili kaj takega napravili?

Porotna sodnija je spoznala dne 7. t. m.
Jožefa Gorjan-a iz Bilj, toženega zaradi uboja in pre-
stopka zoper telesno varnost, krivega zaradi uboja, ob
enem pa tudi izrekla, da je bila opravičena branitev
od ubijalčeve strani in je še dostavila, da je samo
prestopil meje potrebne branitve. Na dalje je bil
Gorjan krivega spoznan zaradi prestopka zoper teles-
no varnost. Vsled tega je bil od sodišča uboja ne-
krivega, zločina zoper varnost življenja in prestopka
zoper telesno varnost pa krivega spoznan in na eno
leto zapora obsojen.

Dne 8. t. m. je bila Franciška Mihel detomora
kriva spoznana in vsled tega obsojena na 6 let tež-
kega, poostrelega zapora.

Dne 9. t. m. je koncem spoznala Štefana Dejst-a
krivega zaradi tatvine in Margerito Cetin zaradi udele-
žstva pri tej tatvini; prvi je bil obsojen na dve le-
ti, druga na en mesec zapora; nadalje je bil obsojen
kot moralni učitelj te tatvine Franc Cetul na 2 le-
ti in pol poostrelega zapora. Janez Kolus je bil ne-
krivega spoznan udeležstva pri tej tatvini.

Pojasnilo. Oni obsojeni Bolko iz Slokarjev
naj se ne zamenjava z goriškim g. Antonom Bolko.

Prognan je bil iz Tersta urednik ultra-itali-
janskega lista „Il nuovo Tergesteo“. Edinost pravi,
da je čas, da enkrat začne vlada trebiti laške rovar-
je, katerih je še dosti, ki le proti Avstriji delajo.
Ako ne bode v tem ostra, postane še huja lahonska
propaganda.

Pisank, za narodne šole odobrenih, prvo
in drugo številko, prodaja knjigar Julij Dase v Gorici
na Travniku. Sto pisank stane 1 gl. 25. kr.

Za železnico skoz Opčine v Ajdovščino
sta začela delati naša rojaka Margoni in Zivic tehni-
čne priprave. Da bi se skoro uresničila želja vseh vi-
pavskih prebivalcev priti v železno zvezo s Terstom,
potem se začnejo za nje pač boljši časi.

Tombola v Gorici bode kakor navadno dan
sv. Petra in Pavla 29. t. m., katere čisti dohodek je
namenjen tukajšnjemu zavodu zapuščenih dečkov. Če
bi bilo ta dan slabo vreme, bode tombola sledečo ne-
deljo. Dobitki so sledeči: Jedna cinkvina 100 gold.;
jedna tombola 200 gl. Karte imajo samih 10 štev.
in stane vsaka 20 kr. Igrati se začne ob 6 1/2 uri
popoldne; po igri bode svirala mestna godba.

Ugovor nekaterih meščanov proti naredbi
magistrata, po kateri bi se moral vsak hišni posest-
nik posluževati za čiščenje stranišče od nekaterih Go-
ričanov napravljene pnevmatične sisteme, je zaverglo
c. kr. namestništvo v Terstu in je bajé dostavilo, naj
pomankljivosti te magistratove naredbe deželni odbor
presodi in popravi.

Obsojen je bil v Terstu urednik lista „La Ve-
rité“ na 2 meseca zapora. Ta list je očital mnogim
mestnim očetom in uradnikom najgerše sleparije in
vmazan nepotizem. Toženec nij mogel dobiti niti
zagovornika v Terstu, kar pripisuje naš terzaški do-
pisnik hudi korupciji, katera se nahaja v Terstu.

Studenec pod sveto goro, o katerem smo
uže pisali, je konkor toliko zares uže najden. Pripo-
veduje se nam namreč, da so do sedaj proderili 45
sežnjev globoko ter da se uže sliši šumenje močnega
studenca. Kadar izvemo kaj gotovega in se sami pre-
pričamo o stvari, hočemo o njej obširnejše poročati,
da se bodo vsi oni vedeli po tem ravnati, kateri se
mislijo poslužiti umetnosti g. Beraz-a, najditelja pod
zemeljskih studencev.

Podúk o ženskih ročnih delih za učiteljice,
učiteljske pripravnice in gospodinjice je naslov novi
knjigi s podobami, koje je spisala in dala na svetlo
g. Ana Stumpf, nadučiteljica na c. k. dekliški šoli v
Trstu.

Ogenj se je bil vnel v torek v Lenassi-jevi to-
varni v mestu mej pletenicami, polnimi sviloprejskih
mešičkov. Prihitela mestna požarna straža pogasila
je nastali ogenj tako hitro, da je bila škoda čisto
neznatna.

Don Karlos, znani bivši voditelj španskih ustaj-
nikov za časa španske republike, došel je v Ploješti
in vstopi bajé v podonavsko rusko vojsko, da se vo-
juje tudi on za križ proti polumesecu.

Sodniške spremembe. Minister za pravoso-
dije je privolil v prošeno prestavljenje sodniškega ad-
junktka pri sodnji v Rovinju, Adolfa Podreka, k de-
želni sodnji v Terstu; isto tako prideta adjunktka
Viktor Hornischek iz Pole in Josip Dilema iz Pinguen-
te prvi v Gradiško, drugi v Kormin.

Razstava izdelkov bratovščine vednega češče-
nja v podporo revnim cerkvam bo od 21. do 28. t.
m. v hiši grofinje Coronini-eve, ulice Rabatta št. 19.

Franjo Krežma, znani hrvaški violinist, je
koncertiral v Terstu v novejšem času. Znano je uže
našim čitateljem, kako izvrsten je ta še mladi umet-

nik, katerega stavlja Italijani sami v isto versto z
veleslavnim Paganini-jem.

Terzaškej „Edinosti“ se mej drugim piše iz
Rojana sledeče: Petje pripomore najbolj k vzajem-
nosti in izobraženosti; to terdijo sami Nemci, ki so
se s petjem začeli spoznavati in družiti. Naša ter-
zaška okolica je jako bogata s pevci; lahko je pono-
na, da ima stotine izsolanih pevcev, krepke in čiste
glasove, kar se je v Nabrežini pokazalo. Ker je po-
treba, da pevec vedno le potrebne primerne napeve
dobiva, zato, okoliški pevci, je treba, da pristopite
pevskemu društvu Slavec v Gorici; ono skerbi za do-
bre napeve in izobraženje v petji.

Vabilo. Društvo „Edinost“ v Ajdovščini napra-
vi v društveni dvorani na novem gledališčnem odru
Besedo dne 24. junija 1877. Program: 1. Nagovor
predsednikov, 2. Zbor, 3. Dvospev, 4. Oveterospev, 5.
Igra: Mutec, 6. Zbor, 7. Dvospev, 8. Zbor. — Zače-
tek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 50 kr.;
sedež 30 kr. Med besedo srečkanje. Čisti dohodek
je namenjen dr. Lavričevemu spominku. — Petje pri
besedi, kakor tudi pri slovesnej sv. maši preskerbe
gg. društveniki „Slavčevi.“

Nadejati se je, da privabijo novi zvonovi v cer-
kev obilo ljudstva od vseh strani, kakor tudi jako o-
kusni novi gledališni oder mnogo rodoljubov v društve-
no dvorano, temveč, ko je čisti dohodek veselice na-
menjen dr. Lavričevemu spominku, kateri se najberže
postavi v Ajdovščini, kakor želi večina darovateljev.

V pomorski zavod v Gradu želi priti 44
prosilcev, katerih sta 2 iz Gradiške, 2 iz Terza, 1 iz
Koprive, Ločnika, Sv. Petra, Ponikev, Kobarida, Tol-
mina in 34 iz Gorice.

Za novi goriški mirodvor so se začele de-
lati vhodne duri in poravnati celo zemljišče. Pri tem
delu so našli mertvaške kosti iz onih časov, ko so
pri nas bili Francozi.

Najvojvoda Albrecht je podaril po c. kr.
okrajnem glavarstvu v Gradiški starinskemu muzeju v
Ogleju znesek 100 gold.

Okrajni šolski svet gradiški razpisuje v „Os-
serv. triestino“ dne 12. t. m. mej drugimi učiteljskimi
službami na Laškem tudi dve na Slovenskem v Brdih
in sicer one enorazredne v Biljani in Medani.

† **Anton Flander.** — Iz Bovškega se nam
piše: „Oj kak grenek tužen je ločitve britki čas!“
To smo živo občutili v nedeljo 10. t. m. popoldne,
ko smo truplo rajnega gospoda Flandra, vikarja na
Serpenici, ki je po 3letnem hiranju 8. t. m. v Go-
spodu zaspal, materi zemlji izročili.

Ranjki se je začel solati še precej prileten, kajti
rojen 1. 1801 je bil še le 1. 1836 v mašnika posvečen.
Morda bi znalo njegove znanee in prijatelje zanimati iz
njegove mladosti to, da je kot bogosiovec podučeval
sedanjega deželnega glavarja kranjske dežele vit. Kal-
teneggerja. To smo zvedeli še le dan pogreba po e-
nem njegovih sošolcev; sam ni nikdar omenil tega,
morda se je sramoval goreči domoljub videti svojega
učenca med nasprotniki ljubljene naroda in jezika.

Kot duhoven je bil za kaplana v Podmetlu in
Cirknem in za vikarja v Oblokah, od 1. 1859 pa na
Serpenici. Pokojni ni slovel ne za umetnika ne za
učenjaka; slovel je pa tudi zunaj škofije zaradi bla-
zega, res ljubeznjivega serca. Svojim kaplanom ni bil
principal ampak skerbni prijatelj in dobrotljiv oče;
ljudstvu goreč pastir v pravem pomenu. Koliko solz
je on posušil zdaj z besedo, zdaj z dejansko pomočjo;
koliko bolnikom je pripomogel k dušnemu in telesne-
mu zdravju — bil je spreten homeopat; — kakorim
je donasal poleg angeljskega kruha tudi hrano za telo.
Bil je oče Flander pobožen duhoven, goreč narodnjak,
priprost kakor nedolžni otroci brez najmanjše zvijače
ali hlimbe, miroljuben, prizanesljiv, skrupulozno pra-
vičen, gostoljuben, značaj čist ko steklo, vzor človeka
in kristjana. O njem se more reči; da ni imel so-
vražnika, kajti kdor ga je videl, ga je moral ljubiti in
spoštovati. Da je bil pogreb takega moža sijajen, bo
vsak sprevidel. Zbralo se je bilo 9 duhovnov (med
njimi 2 gg. dekana; to je za naše hribe več nego v
goriški okolici 50), ljudstva pa brez števila. Tu so
tekle solze, solze britke, kajti on, ki jih je tolikokrat
obrisal, je zdaj nem. Serpeniška občina je prav lepo
pokazala med hiranjem in ob smrti, da zgubi svojega
očeta, katerega iskreno ljubi; čast za rajnega in čast
za tako občino. Gintljivo je bilo tudi videti obilno šte-
vilo bovških gospodov uradnikov, sodnijskih in dav-
karskih in drugih odličnih mož, ki so prišli vkljub
veliki vročini skazat zadnjo čast našemu gospodu o-
četu. Njim in slavnemu občinskemu zastopu serpeniš-
kemu izrekam v imenu duhovščine najtoplejšo zahvalo.

Tržno sporočilo firme Jos. Pipan et Comp.
v Trstu dné 20. junija 1877.

Kava—cene tega blaga se vzdržujejo jako trdne
in importerji nočejo niti prodajati po dnevnih cenah.
Gotovo je torej, da to blago ne pade tako hitro v

ceni, ampak da se bode še nekaj časa vzdržalo na sedanjem položju.

Rio velja najnižje baže gl. 162, srednje gl. 104, dobre srednje gl. 106, fine gl. 108, finejše gl. 111, najfinejše zbrane gl. 114 do gl. 118, Bahia po kakovosti gl. 100 do gl. 107, Santos gl. 116, St. Domingo gl. 112 do gl. 120, Java gl. 124—gl. 135, Malabar nat. gl. 115 do gl. 118, Malabar plant gl. 135 do gl. 156, Ceylon nat. srednji gl. 106 do gl. 112, fin in najfinejši gl. 118 do gl. 123, Ceylon plant srednji gl. 143 do gl. 150, najfinejši gl. 154—gl. 160, Perl gl. 155—gl. 162, Moka zbrana gl. 138—gl. 142, sladka skorja v zabojih gl. 82 do gl. 83, nageljnovi cvečiči gl. 172 do gl. 175, Poper Singapore gl. 54, Penang gl. 49—50.

Olje oljino je porastlo po zadnjem sporotilu za dobrih 30% in kaže se, da bodo cene tega blaga še kaj poskočile. Oljino olje navadno tovarno gl. 52 1/2 do gl. 53, fino jedilno Lecce 54 1/4 do gl. 56, najfinejše gl. 56 1/2 do gl. 59, namizno St. Angelo gl. 68, fino gl. 69 1/2, najfinejše gl. 71 do gl. 73, francoski Aix gl. 74—75, pavaljno olje Bristol I gl. 49 1/2—gl. 49, nižje sorte gl. 46—47, ribje olje „3 krone“ gl. 80—85, laneno olje gl. 45, trpentinovo francosko gl. 70—75.

Sadje—brez spremembe; edina cena rožičev je nekoliko porasla, ker po tem blagu je še precejšnje prašanje, pa prav lepih rožičev skoro nij najti v Trstu.

Rožiči veljajo gl. 11 do gl. 11 1/2, fige Kalamata gl. 11, Smirnske Sultan I gl. 25 do gl. 30, limoni zaboj gl. 8 1/2 do gl. 10, pomeranče zaboj gl. 6—gl. 8, mandlji gl. 92—gl. 95, Cvebe Sultan I gl. 30, II gl. 25—gl. 27, Elemé gl. 20—gl. 26, Cismé rudeče gl. 16—17, črne gl. 16, suho grozdice (uva passa) Zante I gl. 26, Zante II gl. 25.

Razno blago. — Kafa gl. 170—gl. 175, kofonij amer. gl. 9—gl. 14, bičniki dolgi od gl. 26 do gl. 50, kratki od gl. 22 do gl. 32, rum Jamaica galona gl. 4 do gl. 7, žveplo mletó gl. 9 1/2 do gl. 10 1/2, cvet gl. 23 do gl. 25, čaj zelen gl. 3 1/2 do gl. 4 (1 kilogram) črn gl. 4.50 do gl. 7 (1 kilogram), vanilja gl. 65—gl. 100, virh gl. 70—gl. 95.

Riž—prodaja se tudi po jako trdnih in stalnih cenah in nij prav nobene nade, da bi padel v ceni. Italijanski riž velja od gl. 22 1/2 do gl. 27, Rangoon I gl. 18 3/4, II gl. 17 1/4, Siam gl. 16 1/4.

Mast in petrolij. Mast in špeh še precej zanemarjena; petrolija nakupilo se je mnogo na kesneje previdenje v septembru, oktobru, novembru in decembru in so mnenja različna glede bodočega premikanja tega blaga; mnogi menijo, da bo še padla cena petrolija, drugi sopet so prepričani, da poraste in še celo zdatno, posebno, če se sopet trdno zveže ameriška klika. — Špeh v zabojih po 16—17 komadov gl. 61 1/2—gl. 62, po 19—21 kom. gl. 60 1/2—gl. 61, mast Bancroft I v sodih gl. 69 3/4—gl. 70 1/4, Wilcox I gl. 66 3/4—gl. 67 1/4, loj dalmatinski gl. 52, tržaški gl. 54, petrolij v sodih gl. 18 1/2, na previdenje za september—december gl. 19.30, v zabojih g. 22.

Domači pridelki. — Cene fežola in drugih pridelkov so močno padle, edino maslo I vrste je iskano blago, ker je prav redka prikazen na našem trgu.

Fežol (cukrenec, Cocks) gl. 11 1/4, bel dolg gl. 11, kratek gl. 10 3/4, rudeč svitli gl. 11, rumen f. 10, kanarček gl. 12, zelen dolg gl. 10 1/4, kratek gl. 9 3/4, mešan gl. 8 3/4, maslo gl. 98—gl. 102, konoplje gl. 22—gl. 34, proso belo gl. 10—gl. 15.

Sol sé zaklji po 100 ko. vred gl. 9.96, sé zaklji po 50 k. gl. 5 brez žakljev gl. 9.70. — Vse te cene razumejo se za 100 K.O. kolonijalsko blago na 3 mes. ali točno placilo odbitek 20%, vse drugo pa točno placilo brez odbitka. — Domače pridelke jemlje omenjena firma, v komisijo, ali pa jih tudi kupuje za trdni račun proti ročnemu placilu po prejemu.

Vabilo na naročbo.

Na občno željo odličnih hrvatskih in slovenskih rodoljubov začne v Zagrebu od 1. julija t. l. po dvakrat na mesec na celj poli izhajati ilustrovan

„Humoristički list“

pisan v hrvatskem in slovenskem jeziku, ter v različnih dialektih teh jezikov, kateri list bo služil sploh jugoslovanskemu humoru. „Humoristički list“ velja:

Za Austro-Ogersko:		Za tuje dežele:	
celoletno	3 gl. — kr.	celoletno	4 gld.
polletno	1 „ 50 „	polletno	2 „
četrtletno	— „ 80 „	četrtletno	1 „

Da zamoremo ustanoviti število prve naklade, prosimo vse prijatelje težavnega in za današnje razmere velevažnega našega podvzetja, naj pošljejo naročnino skrajno do 25. t. m. na

Administracijo „Humorističkoga lista“
v Zagrebu Ilica br. 745.

Podpisani prodaja izborna vina, beia in črna, pridelana na Meranskih hribočkah na Tirolskem, po nizkih cenah.

G. G. STRECHER.

Prijetno letno stanovanje v soški dolini.

Na poštni cesti blizu Tolmina, ne daleč od Kanala, leži v prijetnem, romantičnem in senčnem kraju tolminskim hribovcem dobro znana Munihovala hiša, katera se zaradi obilnih prijetnosti kot najpripravnijša za letno stanovanje s tem priporočuje.

Hiša obstoji iz dveh nadstropij z 11 sobami, eno prostorno sobano, lepo, veliko kuhinjo in dvema hranilnicama za jedi.

K temu spada še prav prostoren hlev, v kateri se z najtežimi vozovi lahko zapelje; dalje velik skedenj in prav priležen stog.

Za hišo stoji krasen vrtič za zelenjad i primeren za sprehajališče ob hladnih letnih večerih.

Pod vrtom tik ceste šumlja bister studenčen potoček, ki vabi in miče v hladno kopel.

Zaradi svoje krasne, romantične lege v sredini mej dvema trgovinama i drugimi vasmi in ob poštni cesti se ta kraj vsem prijateljem lepe nature za letno stanovanje sam ob sebi priporočuje. Daje se v najem i se tudi prodaja. Natančnejša poročila pri uredništvu.

Franc Pichler,

sôdar v Mariboru na Dravi, priporoča se za izdelanje sôdov za vino in pivo iz najboljšega slavonskega hrastovega (dobovega) lesu vsakoverstne velikosti od 25 litrov naprej — po najnižjih cenah.

Angelj Casagrande

trgovec v Ajdovščini

naznanja p. n. občinstvu, da je odstopil svojo prodajalnico g. Augustu Dolencu, kateri zadnji ne bo več podpisoval „pr. pra. Angelj Casagrande“, ampak „August Dolenc“ in prosi p. n. občinstvo, da prenese ono zaupanje, katero je stavilo dozdaj v njega, na omenjenega njegovega naslednika.

V najem

se oddaja v tolminskem okraji pri Sv. Luciji na mostu v novi Kovačičevi hiši I. nadstropju jako prijetno, poletno stanovanje s tremi sobami, prostorno sobano in kuhinjo, vse elegantno upravljeno. Na zahtevanje dobi se še k temu hlev in lep vert s krasnim razgledom. V nikaki daljini se zlivata skupaj bistra Soča in Idrijca, katera daje izvrstno, zdravo kopelj. In koliko veljajo pa sprehajališča ob romantičnih, globokih prerovih Idrijce in Soče in krasni izleti na vse strani? Na dalje se nahaja tam izvrstna, zdrava studenčnica in kar je neprecenljive vrednosti, je Sv. Lucija v vsakdanji poštni zvezi z bližnjim Tolminom.

Natančnejša pojasnila daje uredništvo tega lista.

Narodna krojačnica.

Podpisana naznanjata slavnemu občinstvu, da sta odprla 1. junija t. l. krojaško delavnico v Robatišču št. 12. Priporočata se vsem, posebno pa slovenskim narodnjakom, da bi ju pri tem početju izdatno podpirali. Vestna dolžnost in prva skrb nama bode, da postreževa gg. naročnikom dobro, natančno, po nizki ceni in po najnovejši modi. To nalogo popolnoma izvršiti nama bode toliko lažje, ker je najina delavnica obilno založena z raznovrstnim blagom, i sicer za vsako še tako elegantno obleko.

Nadejaje se, da naju bode počastilo slavno občinstvo z mnogimi naročili, se sè spoštovanjem podpisujeva

Fajdiga & Korsič.

Velika zaloga

oblek za gospode k „rimskemu kralju“

Adolfa Wellischa

nahaja se sedaj

samo na Dunaji, Wieden, Hauptstrasse 11, gegen. dem Naschmarkte, (popreje Keller & Alt)

in priporoča najelegantnejše obleke za gospode in dečke; na dalje za pomladansko dobo: Gravellotte — sakuje po 12 gl., jednobarvne cele obleke po 18 gld., po nizkih in stalnih cenah.

Osebe vseh stanov,

posebno pokojniki, uradniki vsake stroke, zastopniki zavarovalnih društev, oskerbniki, knjižničarji in osebe brez službe vdobé trajen in dober zaslužek, kateri postane, če ima dotičnik le nekoliko sposobnosti, glaven zaslužek letnih 1000 do 1500 gold. — Pogoji: Dobra priporočila ali pa majhena kavcija. Dopise pod naslovom K. C. 2810 razpošilja „Die Annoncen-Expedition von G. L. Daube & Co., Singerstrasse 8. Wien“.

avgusta 1. leta in pri kateri se je odkrila lepa podobna ranjkega Doljaka, katera sedaj kinča čitalnično sobo. Posebna hvala pa se je priznala denarničarju g. J. Makuc-u, kateri je prav marljivo dohodke pobiral in na ta način čitalnico v dobrem materialnem stanju ohranil. Temu je sledila volitev odbora novega, v katerega so bili voljeni sledeči gg: Angelj Forčesin, Tomaž Jug, Štefan Klemenčič, Matej Korsič, Janez Makuc, Alojzi Mozetič, Štefan Makuc in Just Vuga.

Izvoljeni odbor se je konstituiral 9. t. m. in je bil izvoljen za predsednika: Just Vuga; za podpredsednika: Alojzi Mozetič in za denarničarja: J. Makuc. Nadejati se je, da bode novi odbor neutrudljivo delal za čitalnični napredek in narodni obstanek našega Solkana, ob enem pa pričakujemo, da se bode slovesno praznovala desetletnica čitalničnega obstoja, in upamo, da se udeležijo te slovesnosti vsi oni, kateri so nam pomagali ustanoviti to narodno in koristno ognjišče.

Iz Livka, 6. junija. (Izv. dop.). — Dne 2. junija smo imeli tukaj volitev župana. Izvoljen je bil uže tretji pot in sicer jednoglasno g. Ivan Mašera. Tega zaupanja je pa tudi vreden naš župan, kajti možak je na pravem mestu, skušen v vseh rečeh in jako skerbni za občinski blagor. Njemu se imamo zahvaliti, da smo dobili svojega nam zares potrebne učitelja, in on se je mnogo potegoval in prosil za to, da bi se izdelala cesta iz Iderskega na Livek. Cesta se je tudi že bila začela delati, a žalibog, da ne bode tako kmalo izdelana, kakor se je iz početka upalo, ko je bil še v Tolminu za glavarja sedanji dvorni svetovalec g. A. Winkler. Da, bojmo se celo, da začeto delo popolnem zaspri in da se to, kar je že izveršeno, zopet razpade. Povsod drugod se začeta cestna dela tudi izvršijo, posebno se veliko denarjev za tolminske ceste porabi, a za nas se v tem oziru le po mačehovski skerbi. Ne! Da bi le imeli kako količkaj pošteno pot, ne bi prašali nikogar po ničem. Ali ta cestna zadeva nas vedno bolj skibi tembolj, ko napredujejo Benečani od svoje strani z izdelanjem ceste proti naši meji tako naglo, da jo kmalo izvršijo. In kako potrebna je ta cesta, to vsak nepristransko sodeč lahko izprevidi, če le pomisli, da bi bil s to cesto Kobariid in celo Tolminsko v najkrajši zvezi s starim mestom (Cividale) in bi ne bilo treba voziti po velikanskem ovinku čez Rob in Šupico na Laško.

Sicer nismo še vsega upanja izgubili, da se nam bode pomagalo v tej stvari, in nadejamo se, da nas okrajno glavarstvo ne bode še dalje zanemarjalo ampak da bode skerbelo, da se čerta zopet pregleda in delo nemudoma začne ter tudi brez odlaganja izvrši v zadovoljenje ne le Livških ampak tudi Kobariških in vseh Tolminskih prebivalcev.

Iz Repentabra, 4. junija. (Izv. dop.). Vreme je letos nenavadno, ker skorej vsak dan dežuje. Za Kraševce nij sicer neugodno, ker kraska zemlja ljubi v jedni mavhi solnce v drugi dež. — Zemeljni pri-

delki sploh mnogo obetajo in nadejati se jih je v obilnosti. Sadje je vsled vedne mokrote i merzloti skorej popolnoma uničeno in zaroda, katerega se te mnogo pognale, spremenilo se ga je dosta v roglice; vendar nij še up do dobre vinske letine uničen. — Veselo pozdravljalo je občinstvo dne 26. maja novo prišedšega administratorja č. g. J. N. Vihranje zastav in mlajev, zvonjenje zvonov in pokanje možnarjev je kazalo navdušenost i zadovoljnost faranov do njihovega prislega dušnega pastirja sé željo, da bi mnogajeta leta mej njimi bivali!

Iz Berd, 10. junija. (Izv. dop.). O kviški čitalnici nij bilo uže dolgo časa ničesa slišati, kakor bi bila popolnem zadremala. A temu nij bilo tako, kajti dne 3 t. m. nam je napravila lepo Besedo s prav zanimivim programom. Petje je bilo zadosti dobro in nekatere točke so se prav povoljno izvršile. Vendar to bi opomnil, da take pesmi niso za 8 ali 10 gerl ampak za močen zbor. Kaj dobro se je zapel mešan zbor Lebanov „Slovenska deklica“; reči moramo, da so nas zares osupile mlade deklice s svojo preznostjo v taktu; zato pa se je morala ne jedenkrat ampak večkrat ponoviti na obče zahtevanje.

Po jednatem nagovoru čitalničnega predsednika treba mi je omeniti igre „Mute“, katera se je v rodo dobro predstavljala; posebno dobro se je znal kretati na gledišnih deskah Lukež, ki je s svojim izvrstnim humorom mej poslušalci mnogo smeha vzbudil; enako velja tudi o sivobradatem Terdežu; drugi diletantje, kateri mi niso poznani, rešili so svoje vloge prav častno, tako da smelo rečem, da je bila igra ta večer najboljši izvršena točka. Deklamovala je „Žalost in veselje na grobu“ mlada deklica tudi pohvalno.

Jako žal nam je bilo, da nismo videli pri tej Besedi g. Kuraltja, da bi bil govoril o zgodovini vinskega in sadjerejkega napredka. Uzroki, koji so mu prihod zabranili, so zares tehtni; namesto njega je govoril naš doželan g. Ant. Jakoncic. — Po končnej Besedi začela se je plesna zabava, pri kateri se je mladina do ranega jutra radovala.

Kar se preje nikoli nij zgodilo pri enakih zabavah v Kviškem in kar je nekoliko a ne mnogo kahlito občno veselje, naj mi bo dovoljeno tukaj zabilježiti v nikako čast našega prejšnjega predsednika čitalnice. Kar je on ta večer počenjal, to nij le nemožko in neotesano, ampak da na ravnost povem pobalinsko. Da bode skušal bivši čitalnični predstnik in glasbe vodja narodno zabavo kaliti, tega bi ne bili verjeli; s tem je pač jasno pokazal, koliko je njegova omika in koliko njegovo rodoljubje in narodnost-vredna. Če se nij več volil za predsednika čitalnice, naj bi ga ne bilo to tako močno razjarilo in naj bi ne bil nabral tropo razuzdanih pobalinov, kateri so na njegov komando mej izvrševanjem veselničnega programa grde lahouske pesmi z vso nesramnostjo v obližji čitalnice tulili. A to nij še vse, kajti pripoveduje se, da je plačal onim pobalinom vina s pogojem, da bodo rogovili in tulili po Kviškem mej Besedo. Prašamo ga, če je to res, ali bi ne bilo bolje, ko bi si bil potrošene

novce, katerih menda vendar nima tako obilno, prihranil za druge potrebe. Dobro ste storili g. bivši predstnik; sedaj vas bodemo vedeli ceniti po vaši vrednosti. Če pa mislite, da boste s takim vašim surovim obnašanjem in rovanjem čitalnici škodovali, motite se; kajti Kviščani so vendar toliko pametni, da se bodo ogibali in ne poslušali takega neokretnega narodnjaka, kateremu je narodjastvo, če sodimo po njegovem obnašanju imenovanega večera, le deveta briga. Baš sedaj se nadejamo in pričakujemo mnogo boljsega napredka, kajti na čelu ima čitalnica verlega predsednika g. Filipa Marinič-a, ki je zares vnet in zaveden narodnjak, kateri bode tudi kolikor mogoče skerbil, da ne bode čitalnica dremla kakor pod prejšnjim lažinarodnjaškim predstnikom.

Z Barke, 10. junija. (Izv. dop.). (Zanemarjen republikanec). — Kakovšen judovski in prusofilski Poljak mora iti v Sibirijo zlato pobirat in kožuvinno skupaj spravljat, in prav se mu godi temu sinu nekdanje slavne poljske republike, tej izjemi vsega slovanstva. Nekaj takega se je zgodilo pred malo časom tudi na Goriškem. Vsa Kraševca pravi, da je naša Barka, „Sibirija“ Goriškega, kajti v precej mrzlem in težavnem kraju, ki je v najoddaljenem kotu Goriškega mej Istro in Kranjsko, nabaja se naše selo Barka s 56 hiš, štev. V to „Sibirijo“ je bil namreč te dni pregnan nek uže siv republikanec, ki je nekoliko časa v Gorici stoloval. Pa kaj ne bi! Svicarji imajo novce, da jim je mogoče v pašo „Nizzo“, in taj republikanec je baš od južne Svico. Ker je doma od laškega kantona, menda je preveč simpatizoval se svojimi brati preko Soče ter je moral oditi tebi nič, meni nič, v goriško „Sibirijo“ iz mlozračne Nizze. Toda, glejte, temu republikancu to pregnanstvo jako ugodno prija in je skozi in skozi hvaležen svojim pregnancem, kajti tukaj je našel skrbnega gospodarja, ki ga vsak dan marljivo čaše, mu daje vedno suho posteljo in zadosti dobre in primerne hrane. Da pa tega tuja leka orožniki ulove, ako bi jo le utegnili kedaj popihati v svojo domovino, ostrigel ga je njegov novi gospodar, kar se je le dalo z bravskimi škarijami prijeti. Ta tonzura se mu je dala slovesno v pričo Barčanov. In ker je bil tudi v drugem obziru strašno zanemarjen, čaše ga nov gospodar tako marljivo, da je novemu česalu skoro uže vse štetine do lesa zabil. Taj ubogi — bik si v oružje pasme (plemena) Švicarske je bil na slavno znanem posestvu kmetijske šole Goriške tako mačehovski skrbni izročen, da je kar vse gomizelo gola z ni po njem! In akoravno je mej govedi plemenitaš, ipak je došelš k nam faktično tako izgledal, kakor — cigan! Jedva teden dnij je bival v premenjenem našem zraku in uže ga je cenil vsak pametnejši Barčan za 10 forintov boljsega. Tako mačehovska odgoja od strani oskrbnitva kmetijske šole goriške je našega sivca republikanca vsakako jako zadržala v razvijanju života, toda ker je še le 14 mesecev star, še bode junak postal in odličan reforma-

Aj Ljudmila, aj Ljudmila!
Zmaga nese ti presrečni zakon.
Pod podobo stare bukve v letu
Vitez mi z naličnikom leži
V bridkih ranah i bore se smrtjo.
Na drevesu gavran črni kroka.
Aj, pristopi zdaj Privina bliže
K nepoznatemu tovaršu v bojih krvnih.
Ah, kdo jemlje mi slovo? Vrli junak!
Ko naličnik mi privzdigne — groza!
Mi spozna — spozna (o kteri gromi
Bi junakove kosti pretresli huje?)
Glej, spozna spreljubljeno — Ljudmilo.
Zgruzi se v koleno, temno v glavi
Biva mu, i razbridkosti z njim
Vse se moštvo.
Iz globocih prs pojame ona:
„Na, Privinal“ vzdihne komaj slišno,
Ter podá desnico mu
„Zmagalo krščanstvo je. Ti živi,
Jaz umreti imam, naj mi bode.
Bolji čaši prijdejo Slovenom,
Našim bratom krog i krog po svetu.
Ne pozabi me; a ne obupaj.
Vidiva se onkraj, ko je sklep,
Da se tukaj ujmava na zemlji.
Mnogo še oprava je, z očetom bođi
Zmirom, kajti to sam Bog želi
Mnogo bratom zdaj junak, ko ti, velja.
Ah, Privinal... Hvala za ljubezen...“
Noč pokrije nje oči jasnoto,
Z rogovi tužni se odmevajo,
Po lesovji. Še enkrat pogleda
Solnce v les, potem se skriva v nižo.

Leteči obrazi v oblakih.

Fantazija, spisal Franc Zakrajski.

V Sežani *) 25. marcija 1874.

Glej, na nebu se gibljejo večji pa manjši oblaci v raznih grupah i svečavah. Ali ne zapaziš v njih, če ti je le količkaj fantazije dovoljene, sila večih i manjših podob, kakoršnih ti noben malar ne nasliče? Z živo domišljijo, se vé, moraš pa biti obdarovan i zajedno tudi z ločevalno zmožnostjo, da iz ogromnega kaosa i v po-ameznih pa tudi prehajalnih hipih izbereš in obdržiš nekaj konkretnega i kolikor moči omejenega. Glej, čudno živaje se vrši v oblakih. Postoj i pazi!

Historični skupki ali čisto idealni; najsmelejše poteze; leteči ideali po obrazih in ustupu; eterične, skoz i skoz pouduhovitene podobe; sijajni sprevodi; kakor očarani vrtilogi; neskončne planjave; čudno gorovje v vid jemajočem lesku i v rahlo prehajajočih senčinah, po kterih pleše krasne Vile; najsmelejši mostovi čez maestetične reke; srebropeni slapovi i vodometi; ponosna mesta v obsvitu se poslavljajočega solnca; razvaline nekdanjih mest i gradov; tu kosovi iz najlepšega kararskega marmeljna odtrupljenih stebrov z najumetnišimi nastavki i podstavami zasejani po svitlih prostorinah kakor v vsej naravinej malomarnosti; tam ponosno, še stoječe egiptovsko stebrovje; tu v nebo strmeč tempelj s čudnimi stolpi, kamor ravno božjepotuje belopošastno množje nabožnih romarjev ali nemih občudovalcev; tu zopet sijajni skupki gradov i zidin, kljubujoč kakor maverska Alhambra, fantazija ti slika njen „drevored rudečih“, karmezinate stolpove „Torres vermejos“ pa „arco de

justitia“ i dvorišče vodnjakov; grozovitni boji, razno orožje, junaki v vseh predrznih i visok pogum znanu-jočih ustopih; naskoki zračnih trdjav, bojeviti konji itd. Nadalje karikature smešne i grozne vsake baže: Tu skače kak Pavliha in oponaša v čudnih lice i ro-kogibih; tam seklja z očmi kak zaljubljen dedec v idealen obraz sramožljive devoyke; a polagoma se mu protegne nos do groznega nerazmerja, čes: To za-te, ognjusni spak! Tam ženitvaosjsk vlak, kratke hlače, pa širokokrajni klobuci; kremžeča se nevesta i poskočni starašina. Glej, zdaj se pripelje zračna bala z obligatno pático na ojesu; a zdajci se vse skupaj prekucne. Podobe se tanjšajo. Nevestina glava sloni na kakem oblachnem čoku; Reva vije roke i se joče menda, kajti po vsem videzu ne bode kar nič iz za-želene možitve. Vse, prej veselo društvo leži ali plava, kakor bi bilo opito i zaspano, po vedno se ziba-jočih tleh. Gorje njim! Pili so ta medvedovo kožo. Le starašina je nekaj časa še prizaneseno. Dal Celó glava mu rase ter rase, da je kmalu podoben roga-temu Mojzesu. Kako iziponuje! Ali le kratka je nje-gova slava, kakor vse na svetu. Lejte! Kdo mu je ne-ki glavo odtrgal? Ubogi Holofernes-starašina, kako se tam kisle drži! Ah, malo prej je bil še tako židane volje, pravil i zbiljal šale ter sukal se okrog v slad-kem upu, da si bo dans želodec založil do dobra, ki mu je zmirom puščal, i zdaj plava že v večih i man-jših kosih po zraku, kakor bi bil vés razkartčan. Le glava, bivša polna trmastih moih, leta kakor balon vsa spačena, dokler se tudi njej ne nasade ognjusno dolg nos i še daljša ušesa. Pač strašna osoda! Ne-lite?

Glej pa! Tam se vzdiguje temnosiva potvora kakor velikašenk Centavr, vse navadno razmere prese-

tor (preustrojitelj) naših premehkih govejih labodniških parkljev, kajti on je kakor na vlašc za naše brezne in kamenite kraje.

Kmetijska šola, učiteljica kmetom, nij prav nič dobrega utisa naredila na nas Barčane prav zastran imenovane mizerije. Kmet. šola le naj naše deželi še več tako odličnih krav iz Švice dovede, kakor je mati našega republikanca, no tudi za njih mladiče pa treba bolje skrbeti, nego se je do zdaj.

Več kmetov neučenih.

Iz Barke, 17. junija. (Izv. dop.) (Nova volitev našega podžupana. — Letina.) Uže je minolo mesec dni, od kar se nahaja na zahtevanje nekaterih nadležnih Barčanov na podžupanovih oznanilo, da se razpiše po preteku 3 let zopetna volitev našega podžupana. Čudimo se, ker se ta volitev ipak še nije razpisala. Mar se ne namerava stvar zavleči? Slovenski drž. poslanec Pfeifer je bil v dunajski lesenjači proti temu, da se imajo vršiti volitve za kranjski dež. zbor baš sedaj, ko ima narod čez glavo poslovanja po zemljišnih; mar nije plemeniti govor Pfeiferjev deloval na našega župana, ter je on le na korist Barčanov primerni čas za to volitev namenil? Vse mogoče! Nekateri so tako sitni seljaci pri nas, da tvrde, češ, poslednja podžupanova volitev nije bila za to zakonita, ker je podžupan sin župana našega o. Ambrožiča. Pa kaj ta stvar naše seljake briga? Saj je to po 4. božjej zapovedi, da otac in sin siozno delujeta in sloga pa po slovenskej prislovisci jati. Pa ker smo do sedaj imeli 2. osebo (sinu) v našej trojici za podžupana, zdaj pa se nam je poljubilo, da pa bi radi kakovo 3. osebo našega sela povzdignili na Salomonovo častno mesto, ter ipak želimo, da nam o. župan razpiše podžupanovo volitev, ko hitro bode mogoče, da vas naši neslanci ne bodo krivo sodili, s čemer se oslobodite enega tujih grehov. Vsakako je mnogo volilcev pri nas, kateri želé za podžupana v teh „ferdirbanih cajtih“, ko je sedanji „folk“ tako muhast, dobrega posestnika Čepanja Toneta, naj on to čast prevzame; saj vemo, da se s tem dosedanjemu podžupanu ustreže. Ka-li?

Sadno drevje pri nas izvrstno kaže, kajti listja bode, hvala Bogu, zadosti. Žito je pa, brez vsake šale, istinito lepo, da bodo zdaj morale naše krčmarice pol večje hlebe peči, če bode res. Črešnje so lepo cvele, toda mrzlice prav nihče ne dobode po njih, ker jih je premalo. Seno bi uže kosili, pa imamo tisto staro pametno vero: kosimo pozno, da bode več, če tudi bode manj vredno, saj se dandanes še učenjaki sleparé, zakaj bi se li naš vol ne dal s tacim senom. Gnojišč gnojnice lovečih ne maramo narejati, ker to so nove izmišljave „liberalcev“, za koje pa Bog ne mara, kakor za nas „mežnarje“, kajti če hoče, bode rez brez gnoja 2 metra (kakor zdaj mere) visoka.

Danes smo v cerkvi mohlili „za ponižanje sovražnika na Turškem“ (!); Bog mi grehe „odpusti“!

V dolnjem Milanovcu na Serbskem, 4. junija. (Izv. dop.). — Kar se sedanjih okolišnosti Srbije tiče, mislim, da če Srbini zopet pušku z oralom zamenjati, ker v tajnosti se vse mobilizira in skorej smo spet za vsako kretanje, za vsaku borbo pripravljeni. Ravno danes izdajemo municijo srbski narodni vojski. Tudi ima več na timočkoj - bulgarskoj meji

gujoča. Videti je, kakor bi plaval ošabno i zasmehovalno v spodnih oblačnih valovih, i blizu njega se vozi v njih kakor v nevidnej ladiji orjaški Herkules, ognjen z levovo kožo i sloneč na ramenem buzuovanu. Kaka junaska samozavest! Kaka vzrast! I vnu tega kaka milovidnost z neko kakor vse premagujočo mišičatostjo po navirajočih udih! Lés; a le za trenotke les, ti božji Canova! Videl boš, da je bilo tvoje, sicer novejim kiparjem nedosegljivo dleto, vendar nekam še neukretno proti podobam na zdaj rahlooblakovitem nebu. Občudujva mirni heroizem tega zračnega Herkula! Prepozno! Vse se že trga i podira, v bližnjih migljehjih pospremení se vse kakor v kalejdoskopu. Toda kaj vidim? Ali me oči varajo? To je prečudno? Glej, ravno je planil velikanski junec z Evropa na krbtu v belopencé se valovje, morski bogovi i boginje z idealno svetečimi obličji pišcejo na barvito nadahnuene školjke krog beguna. O kaka ne se domišljena živost v tem prizoru! Kak sijajni moment za malarja! Kdo bi pač mogel se tukaj uzorovati, ko ti cvete v grupi uzor blizu uzora, ko je vse najprej držiš tako v nadrobnoosti kakor v celoti? Vendar v kratkem izgine vsa ta živahna čvrstota; te slike se drobe ali razkosujo, pretvarjajo ali spreminjajo v manj estetične obraze, ali pa zibnejo neslavno celó — na kup! — In oblačje se pogaja naprej pred tvojima očima, kakor sanje v polnočnem krilu. Vedno se preobrazuje, vse se meša, vse se krči i daljša. Tu čreda belih jagnjet, tam temaven volk ali gorstasen oroslan; tu ogromne orgle, ki čakajo mojstra, da izvabi iz njih venčastne glasove; tam Flugalova votlina, o kterej peva bard Ossian, s piščalkastimi stenami sred vzburkanega vodovja; tu besni srdni

nekoliko batalionov na straži. Upajmo, da ako bi do borbe došlo, da se boio Srbi bolje držali, nego so se do sedaj pokazali; fali jim duha, v njih prsih nij dovolj srca — patriotizma ni mnogo; posebno kar prosti narod zadene, je v pogledu simpatiziranja v narodnom duhu na nizki stopinji. Mi Slovenci si vse drugači mislimo, kakor je, ali žalibože, verujte mi, da redki so oni, katerim je slovenski narod poznat. Postopanje prama onim dobrovoljcem iz Avstrije, kateri so vse žrtvovali pa v Srbijo prišli, da tu vojujejo za narod, dom in slobodu, je sa svim kritike vredno. Res je, da je Srbija majhena, zato pa bi trebalo več narodnega duha, pa manj nekaterih spekulantov.

Vidit čemo, ako do borbe pride, mogoče, da se bodo bolje držali; ali prosti narod ne kaže pravega veselja in posebno tu na ti strani, kjer so većinoma Vlasi. —

Kar se ruske armije tiče, sliši se, da v Kavkazu dobro napredujejo; tu pak na Dunavi imajo še nekaj malega, da se izvrši, a potem če ruska vojska najmanje na 4 stranih prodreti. Turška tvernjava Adakale, koja leži blize avst. Orsove, zadržala je prola-zak po Dunavi vsaki ladiji; niti čolníc ne sme več, da na drugo stran odplovi. Mislim, da je srbska vlada proti toj zabrani, koja je pariskomu ugovoru protivna, da protest vloži. Tudi so Vlasi več-raj topove privlekli — da to turško gnezdo, ktero samo od madjarske protekcije živi, bombardujejo. V Turn-Severin dospelo je več kosačkih pukov. Splošno se misli, da če Rusija većinoma na dolajoj Dunavi operirati, a tu kod nas če Vlasika svoju snago ali moč po večih strategičnih tačkah namestiti.

Pred nekoliko dana je Turška srbsko vlado naprosila, da ji slobodni prelazek po srbskem zemljištu, i to pri Negotinu, dovoli; ona je s tem mislila v zapadnu Vlasiku vpadati in s tem desno rusko krilo obiti — no, to ni nikako srbska vlada dovolila. (Saj se samo po sebi razumi, da ne sme Srbija nikdar kaj enakega, kar bi ruskej vojsci ali vlaškoj protivilo, do-voliti) in mogoče, da bodo Turki z močjo predreti hoteli, in ako to tega pride, razumi se, da bi bil povod za akcijo dovolj uzročen. Mislim i nadam se, ako bi se druge sile ne vmešale, da če turška za koji mesec luna zamrkuiti. Naš kujaz odputuje te dni iz srbske prestolnice — a kari? Sigurno v Ploje-ste, kder se tudi ruski silni car pričakuje. — No, i to če imat dovolj povoda k iznemirjenju. Rusi so već dva turška monitora na Donavi razbili.

Proklamirano nezavisnost Rumunije neće Avstrije spoznati. Na Timoku (srbska-bulgarska granica) se od srbske strane šanci napravljajo, a oni po Dju-niskih visocih okoli Aleksinca, popravljajo. Razorje-nje i nered v Aleksincu, koji je bil čez 2 meseca v turškoj ruki, je bilo tako strašno, ko so ga Turci zapustili, da je nekdanji z lepimi širokimi ulicami in s prijetnimi viti obdani Aleksinac enako od potresa do tal podrtemu mestu izgledal. Smrad, nečistoba taka, da so se prejšnji njegovi stanovniki plašili v svoje vrat, óken in pragov očiscene hiše vstopiti. Nek žid iz Nisa je celó vse nadgrobne kamne in spomni-ke iz tamošnjega mirodvora v Niš odpeljal, se ve, da jih sedaj za skupe novce Aleksincanom zopet prodaja. — Bivši komandant, general Cernajev, v zacetku od vseh ljubljen in hvaljen, je potem cisto sovražen. bil — ker vsak je njega krivil o propasti Aleksinca. Jaz pa mislim, da bi bolje bilo, ko bi Srbi sami se bi mea culpa kazali, ker večkrat v bojnem gimenju so celi batalijom pobegli — onerji najprvi — a prosta

Ahil z vibrajóčim čeladošopom po širnej planjavi, tam vstaja snegobela Venera iz srebnih morskih pen, vse srmožijiva i v vesej oči čarajočej ljubeznivosti. O kaka živahna razno-i mnogoterost v oblačih! Toda stoj! Kaj se mi ustvarja i sluče iznova? Križe gledam, ci-prese i mnogo spominikov. To je mirodvor, s' ečno po-civalisče rajnim. Ali nij, kakor bi neka podoba hodila i postajala po tem zalostnem dvoru? Glej, zdaj je prišlec pokleknil nad grobom. Gotovo mu solze tekó po obličji i prijatla izgubo obzatlje v globocih vzdihih. Redek prijatelj! O le moli, ti rahla duša! Ali že je placal davek svojim srčnim bolečnam. Glej, ze je vstal, pa se ustopi nad bližnjo gomilo s prekrasnim nadgrobnikom. Kaj hoče? An, pozdeva se mi, kakoi bi nevoljno tolkel z ного ob grob, ter klicai dol v za-kopanega bogatina: „O ti apotni stiskavti! Kako, da se tukaj mudis i spavas? Čuj vendar lené! Vstani, idi mi prestevat sosleparjenih rumenjakov. Ali ne šli-sis, kako nauduseuo za-te molijo i te veličajo vse uboge sirote in udove, kojim si v svojej krcanskej milosti stocil i spil vso kri? Vstani, de! Hahaha. Ne moreš? O ti glusec, glej, pa tvoji pridni dedici, sme-jé se ti v pest, stjó tvoj denar — trešči va-nje iz groba? — masté se i raskošno možujo v svitlih dvo-riah... Ti pa tukaj mežis i dremješ? Hahaha! ...“ Zopet trenotek, i tudi mirodvora nij več sle-du nad mano. —

Solnce se nagiba, ki se je do sedaj skrivalo i pokazovalo izza oblačnih podobin. Že se je znižalo, ter sknilo tvojim očem. A tudi ono hoče se skazati z nenavadno prikaznjo, predno zapusti njegovo mogo-čno oko te strane ločnim teminam. Neskončna ne-besna planota v najčistejšem azuru se razprostranjuje

ki za njimi. A nektare brigade so se tako hlabro ob-našale, kakor n. pr. Užička, Valjevská i Šabačka, da se kaj takega redkokrat vidi — ali skoro polovina srbske vojske (posebno narodna milica) je skoro vsaki-krat pobegla.

Tukaj v D. Milanovcu obstoja srbsko pevačko društvo, ktero lepo napreduje in krasne srbske pesmi ima. Ko sem se v tem času s tem društvom vpo-znal, naprosilo me je, da bi jim slovenske pesmi na-ročil.

Posebno se jim dopada „Ilirija oživljena“ ali pa „Kdo je mar.“

Politični pregled.

V Gorici, 14. junija.

Ogerska regnikolarna deputacija je uže izročila svoje pismeno poročilo o kvoti avstrijski deputaciji. Po dotičnem predlogu bi bila od sedaj naprej Madjarska nekoliko na boljem, ker bi plačala le 29 odstotkov.

Mnogo so naši državni poslanci uže ugi-bali, kedaj naj bi šli na daljše počitnice, ki bi trajale saj do meseca septembra. Naj le gredo ubogi revéeki, saj morajo biti uže res trudni dolgotrajnega sedenja v škotski lesenjači na Du-naji. Pa je tudi dobro, da ne bodo vedno nad-legovali ministerstva z vednimi interpelacijami o orijentalnem vprašanji kakor njih sosedni bratje Madjari, kateri se do dandanes niso še izmo-drili, kajti bratiti so se začeli s Poljci, ker nij več zoft v Pešti, in kričali bodo ž njimi in duetto nad Ruse, na te barbare, ki gredo v boj za križ in svobodo raznih kristijanov proti turški smerdljivi kulturi. Zarés, nobile par fratrum!

Uže potihnoli časniški boj mej Nemčijo in Francijo se je zopet začel, toda sedaj od nemške strani prav oficijelno v nemški „Natio-nal-Zeitg“, katera kar naravnost trdi, da od za-deržanja francoskega senata napram znanemu reakcijonarnemu preobratu v Franciji je odvisna vojska ali mir. Mnogo se govori, da bode moral Mac Mahon pobrati šila in kopita in prepustiti svoje mesto staremu Thiers-u.

Ruski poslanik je zopet došel na svoje mesto v London. Posebnih inštrukcij menda nij dobil nego zopet zagotoviti nezaupajoči An-gliji, da Rusiji nij ne za Bulgarijo, ne za Štam-oul in ne za Dardanele, nego le za osvobojenje in zljajšanje neznosnega stanja balkanskih kri-stijanov. Smešno je, kako uže sedaj nekateri angleški ultra-turški listi določujejo, kaj se ima goditi s Turčijo po njenem razdejanji. Rusija bi ne smela dobiti niti pedi turške zemlje, tudi v Aziji ne. No, zato se bode Rusija po končanej vojni še drugače zmenila. Ona ne bode prašala

po tihem zahodu. Kaj so vse človeške barve proti paj-colanskej sinjini na nebu? Nežno i prijetno zliva se ti v oči, kakor izza molčečih daljnih snežnikov ona globoka modra jasnota, v kterej stuti vidi i sliši ali si ustvarja fantazija vekovite objekte, više ko zemelj-sko življenje i gvoanje pa nikdar slišane zvoke i sla-vospeve.

Iz juga proti severnim stranam pomika se obl-čni vlak na zahodnem obsezi. Neizreceno veliko po-dob, srečno smejučih se, obhaja neko preselovanje kakor v nebesa. Večerna zarja, sicer v rožah, uposo-nla si je dans barvila najčistejšega zlata. Triumfalni zlati vozovi, smeli slavaloki, ogromni venci, srečen stopaj od zarí presineh prikazuj, rajskonežna raz-ntost čez vés prizor. Sodnji dan obhaja svojo zmago. Prokletstvu posvečeni, o gorje — so že zginiti v na-večne brezine; nesrečutih ne vidis več: o gorje njim! Naj jim nezmožna solzica kane! Strasni i tako mili Bog, ali nij več vsmiljenja? „Vsmiljenja je bilo, je i oo!“ — O slava, slava, slava Tebi, ki si! Saj Ti, morje ljubezni, zanašaj vedaim, a slabim prestopoval-cem Tvoji vekovitih postav, v nezavednosti i neum-nosti gresečim. Neskončni um zanašaj krto! Ne iz hu-dobnje, iz slabosti prihaja greh! ... Zlati spreved se pomika, podobne hite za njim — koncem sodni-kom, ki za daljnimi megli ravno otvoruje neskon-čne nebeske hramove; vse gledajo tje se v strastnem gibu, neskončno veselje v obrazih izrazujoče. Izustil je sodbo, ter ločil stecne od nesrečnih, hude od do-brih. Aj ljudje, to so same podobne; ali dobri bodimo!